

Thư cuối năm

Thư của Nguyễn Trọng Dũng

Thưa bạn,

Theo lịch tử vi Thái Ất, năm Ất Dậu tôi gặp hạn Thái Bạch “*sạch cửa sạch nhà*”. Bà xã tôi là người luôn luôn chăm sóc nhà cửa sạch sẽ, nhưng lại không thích cái sạch cửa sạch nhà của sao Thái Bạch chút nào. Người Việt mình có câu “*của đi thay người*” để an ủi mỗi khi bị tán tài. Cuối năm, ngồi tính sổ, tôi thấy mình không phải dùng tới câu này. Thay vào đó nó vận vào tôi theo nghĩa hoàn toàn ngược lại, “*nếu của không mất thì người gãy chân*”. Cuối tháng 7, trong chuyến đi chơi vùng New Brunswick ở Canada, tôi bị trượt chân, gãy xương mắt cá, bó bột và ngồi xe lăn mất 5 tuần lễ. Thật rất may mắn, chưa đầy 3 tháng sau bác sĩ cho biết vết gãy đã hoàn toàn bình phục. Hiện nay tôi đi lại và lái xe bình thường. Nhiều lúc quên hẳn mình đã từng gãy chân, nếu thỉnh thoảng không bị nhói đau khi đặt bàn chân lên một bề mặt gập ghềnh hay khi bước xuống thang cấp vội vàng.

Từ cái hạn nhỏ này tôi rút ra được nhiều bài học. Trước hết tôi muốn chứng minh cái vui tinh thần có thể giúp quên cái đau thể xác. Sau khi trượt chân, tôi còn leo hết được mấy chục bậc thang ở nơi thắng cảnh. Tuy có đau đớn, phải vừa bước vừa nường, song cũng chưa đến nỗi “*đau không chịu nổi*”. Tôi đoán chỉ bị bong gân là cùng, không hề nghĩ tới chuyện đi khám xem nặng nhẹ thế nào. Rồi tiếp tục theo bạn bè, chung vui cho đến hết hành trình 5 ngày. Về đến nhà cậu em ở Virginia Beach, cảm thấy lạ, sao cái đau cứ đi chuyên dần lên tận đầu gối, tôi mới vào bệnh viện rọi kiếng. Ai ngờ khi hình chụp đưa ra, bác sĩ chỉ cho tôi một vết gãy ở đoạn cuối của xương ống chân, ngay mắt cá. Ông ta ngạc nhiên hỏi tôi làm sao có thể chịu đựng được vết thương như thế trong suốt một tuần lễ, không băng bó gì cả. Ông khuyến cáo tôi phải lập tức hẹn gặp một bác sĩ chỉnh hình để được điều trị đầy đủ hơn. Trong lúc chờ đợi tôi được băng bó tạm và được cấp một cặp nạng bằng nhôm với lời dặn tuyệt đối không được chống chân bị gãy xuống đất, tránh gây thêm tổn thương.

Không phải chỉ riêng vị bác sĩ ngạc nhiên, hầu hết mọi người biết chuyện không ai tưởng tượng được là gãy xương mà tôi vẫn còn đi đứng như thế. Chỉ có một lời giải thích khả dĩ hợp lý nhất là trong những ngày vui bạn vui bè, vui sum họp với thân nhân, niềm vui tinh thần đã lấn át cái đau thể xác. Nếu không rọi kiếng, không chừng tôi còn tiếp tục đi chơi thêm 10 ngày nữa như chương trình đã sắp xếp từ lâu, chứ không cắt ngang chuyến đi dang dở. Ngược hẳn với thái độ vô tư của mấy ngày trước, sau khi biết xương gãy, sợ hậu quả di chứng về sau, hơi đau một chút là tôi bắt đầu lo. Rõ ràng là đau hay không đau, tất cả đều từ tinh thần mà ra cả.

Những ngày “*đánh vật*” với cặp nạng tôi học được kinh nghiệm của một người tàn tật, hay nói khác đi, kinh nghiệm để có một cái nhìn rõ hơn về hạnh phúc của một người không tàn tật. Có những hành động thật đơn giản, chẳng bao giờ tôi mừng tượng được khi gãy chân nó lại trở thành khó khăn đến thế. Ngày trước đang ngồi computer, khô cổ khát nước, tôi chỉ việc ra bếp lấy cái ly, mở tủ lạnh rót đầy ly đem vào phòng làm việc, ngồi gõ tiếp. Bây giờ với cặp nạng kè kè, việc đó chẳng đơn giản chút nào, phải qua nhiều động tác thật cẩn thận, chỉ sai một chút là hỏng hết. Khi đứng lên với tay lấy cặp nạng, tuân tự kẹp một cái vào nách bên phải, phía chân đau, rồi kẹp cây bên trái. Phải thật cẩn thận để khỏi tuột tay, trong lúc đứng có một chân, sợ ngã đã đành mà còn sợ nó va vào cái màn hình computer thì đúng là bị sao Thái Bạch móc túi. Lộp cộp từng bước thận trọng đi vào bếp. Tìm chỗ dựng cây nạng cho ngay ngắn rồi mới với tay lên tủ lấy ly. Phải chọn một ly có quai, móc vào ngón tay trong lúc chống nạng. Đi ra tủ lạnh, đứng một chân, tỳ 2 nách vào nạng, lấy chai nước rót ra ly. Đứng uống ngay tại chỗ thì coi như xong, nếu muốn đem vào phòng lai rai thì hầu như vô kế khả thi, trừ phi có bà xã giúp một tay. Hay bất chợt nổi cơn ghiền cà phê, tôi dùng microwave đun nước. Trước đây trong thời gian chờ nước sôi, tôi có thể lợi dụng làm một số việc khác như ra cửa nhặt tờ báo, hoặc tìm cái remote bật TV coi tin tức ghi nhanh. Bây giờ đi lại hạn chế, tôi phải đứng bên cạnh microwave suốt 5 phút, chờ nước sôi, không làm gì khác được.

Chỉ với 2 thí dụ trên, đủ để tôi cảm nhận được sự tự do đi đứng hạnh phúc biết bao. Một hạnh phúc thật nhỏ nhoi, giống như tất cả mọi hình thức hạnh phúc khác, thường ta chỉ nhận thức được sau khi nó đã tuột khỏi tầm tay của mình. Một anh bạn tâm sự với tôi, đại ý: “*Cái hạnh phúc của chúng ta nó đến từ những cái đơn giản nhất. Đơn giản nhưng nó lại là phép nhiệm màu. Sự màu nhiệm ấy chỉ rời ta trong khoảnh khắc là ta thấy mất đi bao nhiêu hạnh phúc... Qua tai nạn của anh tôi thấy hạnh phúc của chúng ta màu nhiệm quá nhưng cũng mong manh quá*”. Rồi anh bạn khuyên tôi một câu chí lý: “*Thôi thì anh cứ tạm enjoy với cái tự do giới hạn và ‘cố định hướng’ của mình. Tôi nói enjoy vì ít ra trong cuộc đời này anh lại có kinh nghiệm về gãy xương hơn bọn tôi hay nhiều người khác ... Bắt buộc phải enjoy thôi vì nếu nghĩ khác đi thì bực mình lắm. Có ai điên rồ tự bẻ gãy xương mình để có được cái kinh nghiệm gãy xương đâu. Nay tự nhiên mình có cơ hội học được kinh nghiệm quý báu này mà chẳng phải làm chuyện điên rồ*”. Tôi đã cố nghe theo lời anh bạn, để rồi thấy rằng mình may mắn. Có được cặp nặng nhôm gọn nhẹ, tôi may mắn hơn anh thương binh Việt nam chỉ có một chiếc nặng gỗ thô sơ. Anh này vẫn còn may mắn hơn một anh thương binh khác bị cụt cả 2 chân, không đi nặng được, phải dùng 2 bàn tay luồn vào đôi guốc gỗ, lết trên mặt đường !!!

Nhớ lại 10 năm trước, khi mua nhà, tôi đã tìm chọn một căn không có lầu để phòng khi về già khỏi phải “bò” cầu thang (“bò” hiểu theo nghĩa đen hoàn toàn, chứ không dùng nghĩa bóng). Cộng thêm với hình ảnh Bố tôi ngồi xe lăn, tôi đã cho tháo bỏ cái bồn tắm, gắn cửa kính chặn nước làm thành một ngăn đứng tắm, bước vô bước ra dễ dàng. Nhờ vậy suốt thời gian bó bột, tôi không gặp trở ngại nhiều, để đến nỗi phải thay đổi thói quen tắm mỗi ngày. Chỉ cần một cái ghế đầu, tôi ung dung ngồi xối nước dưới vòi hoa sen, đắc ý với sự lựa chọn của mình 10 năm trước.

Tiếp theo bài học lái xe năm ngoái, tai nạn này một lần nữa nhắc nhở tôi đã đến tuổi phải “thăng” lại. 10 ngày chống nặng cộng với 5 tuần lễ ngồi xe lăn, và gần 1 tháng mang chiếc giày đặc biệt, hầu như tất cả sinh hoạt thường nhật của tôi đều giảm tốc độ, hoặc cần có sự trợ giúp của bà xã. Sau chuyến đi chơi về, bà xã tôi đổi lời bài hát “*Kỷ vật cho em*” thành:

*Anh trở về,
Anh trở về trên đôi nặng gỗ.
Anh trở về bận rộn đời em.*

Tóm lại, tính sổ “hạn Thái Bạch” năm nay, tôi kết luận mình còn may mắn lắm. Tai nạn xảy ra chỉ vừa đủ cho tôi rút tỉa được mấy bài học, không gây hậu quả nặng nề về lâu về dài. Từ nay, áp dụng bài học đó thế nào, sẽ có ảnh hưởng không nhỏ tới hạnh phúc lúc về già của tôi.

Gần đây giữa một vài người bạn, chúng tôi hay dùng câu “*Anh ta thích hoa cẩm chướng*” để nói đùa về tính khí của một người vừa *lắm cẩm* vừa *ngang chướng*. Ngày nào tôi nằm xuống, nếu có ai đem tới phúng điếu vòng hoa *cẩm chướng* chắc tôi không “*ngậm cười*” mà sẽ “*cười phá lên nơi chín suối*”. Tôi thường xuyên thấy cảnh “cẩm chướng” qua khung cửa sổ nhìn sang nhà bên kia đường của một cặp vợ chồng già. Sáng sáng ông chồng mở cửa nhà xe bắc ghế ngồi chờ mấy ông hàng xóm qua chơi. Họ nói chuyện rất rôm rả. Được vài hôm, cửa đóng im lìm, chẳng có bóng ông nào. Rồi ít ngày sau dù mưa hay nắng, tôi lại thấy mấy ông ngồi hóp. Cứ đều đều như thể theo chu kỳ vài ngày tụ tập, tiếp theo vài ngày cửa đóng then cài. Một lần bà xã tôi tò mò hỏi thăm, được bà chủ nhà giải thích: mỗi lần gặp nhau, bắt kể bàn luận chuyện gì, trước sau thế nào cũng có ông nói ra những câu lắm cẩm, chướng tai, ông khác cãi lại, thế là giận nhau. Được dăm bữa, mấy ông nhớ nhau lại túm vô ngồi, rồi gây chuyện giận nhau nữa.

Tôi không biết mình đã “*cẩm chướng*” đến độ như mấy ông láng giềng đó chưa, nhưng thú thật lâu lâu không có dịp bù khú với bạn bè tôi thấy thiếu thiếu. Mấy năm trước, khi con cái bạn bè tới tuổi lấy vợ lấy chồng, mỗi đám cưới hỏi là một cơ hội cho cha mẹ gặp nhau. Những dịp đó tôi thường đến rất đúng giờ, mặc dầu biết chắc với cái tật co giãn cao su của một sò người Việt mình, ít khi tiệc cưới khởi sự theo giờ ghi trên giấy mời. Tôi chẳng hề quan tâm dù trễ nửa tiếng, một tiếng cũng không sao. Lợi dụng thời gian đó tôi tìm gặp bạn bè lâu ngày, ngồi nói chuyện, không thấy chờ đợi là chịu đựng nữa. Đạo sau này đám con cháu đã có nơi có chỗ, đầu vào đó cả, cơ hội gặp nhau của chúng tôi thưa dần. Thành thử đến giờ này bạn nào còn con cái chưa thành gia thất, phải biết rằng đám cưới của các cháu sẽ “*đắt giá*” lắm đấy.

Tháng 2 năm nay bà xã cũng theo tôi “dọn hàng, dẹp quán”. Chúng tôi sử dụng thời giờ và sức còn khỏe, đi đây đi đó, thăm bạn bè, thăm thú vài nơi từng ao ước đặt chân đến. Trong những chuyến đi chơi này tôi được hưởng một cái thú mà trước đây không hề có. Đạo đó, hành trình chưa dứt, bóng ma công việc đã lớn vờn ám ảnh trong đầu. Bây giờ đi chơi, về tới nhà, qua hôm sau tôi vẫn có quyền tà tà, 2 vợ chồng nhàn nhả ngồi uống cà phê nhắc lại những giây phút kỷ niệm vui vẻ với người thân, với bạn bè, tận hưởng hình ảnh phong cảnh hữu tình của những nơi đã đi qua.

Trước thềm năm mới, xin chúc bạn và quý quyến thật nhiều sức khỏe, tinh thần thoải mái, tận hưởng những hạnh phúc nhỏ nhoi nhất của đời sống con người. Lỡ năm nay bạn có gặp Thái Bạch, La Hầu hay Kế Đô, tôi xin chúc bạn chẳng phải qua cái kinh nghiệm vừa rồi của tôi.

Nguyễn Trọng Dzũng